

1.3 Indsatsprogram og prioriteringer

Med udgangspunkt i de i vandplanen fastlagte miljømål (jf. afsnit 1.2) og opgørelse af indsatsbehovet for de enkelte vandområder er kravene til reduktion af påvirkningerne af de forskellige vandområder i første vandplanperiode fastlagt for henholdsvis vandløb, søer, marine områder samt grundvand (se nedenstående tabel 1.3.1a-d).

Indsatsbehovet er opgjort som differencen mellem den maksimalt tilladte påvirkning ved målopfyldelse og den forventede påvirkning i 2015 (baseline 2015). Den forventede baseline påvirkning i 2015 beregnes som den nuværende påvirkning (2009/2010) korrigeret for effekterne af allerede planlagte og gennemførte tiltag til reduktion af påvirkningen.

Ikke alle steder er det, af naturbetingede eller tekniske årsager, muligt at gennemføre en indsats, der i denne første vandplanperiode dækker det fulde indsatsbehov. Den indsats, der gennemføres, betegnes som indsatskravet for planperioden. Hvor det ikke er muligt at opfylde det fulde indsatsbehov, forlænges tidsfristen for opnåelse af miljømålet til efter 2015, jf. undtagelsesbestemmelserne i miljømålslovens § 19. I afsnit 1.3.2 er de konkret anvendte undtagelser beskrevet.

Der er i tabel 1.3.1 opstillet et omkostningseffektivt indsatsprogram for 1. vandplanperiode som på givne forudsætninger angiver den mest omkostningseffektive kombination af virkemidler. I afsnit 2.5 er der yderligere redegjort for programmets virkemidler, foranstaltninger og økonomi.

Indsatsprogrammet er baseret på, at den eksisterende miljølovgivning og tidligere aftaler om handlingsplaner for vandmiljøet i vidt omfang indeholder grundlæggende bestemmelser og foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet. Der er redegjort for disse i bilag 3 "Redegørelse om indsatsprogrammets grundlæggende foranstaltninger". (Dokumentet er udarbejdet i henhold til reglerne i § 4, stk. 1, nr. 7, i bekendtgørelse om ændring af bilag 2 til miljømålsloven om indholdet af vandplanen og om indholdet af indsatsprogrammet mv). Indsatsprogrammet i nærværende vandplan fokuserer alene på de supplerende foranstaltninger, der skal gennemføres for at opfylde miljømålene i de konkrete overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Med det opstillede indsatsprogram for Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså opfylder Danmark forpligtigelserne i EU's vandrammedirektiv for hovedvandoplandet. Forud for 2. planperiode (2015-2021) vurderes om der er behov for yderligere indsatser for at leve op til miljømålslovens mål om god tilstand i alle danske vandløb, søer og kystvande samt grundvandsforekomster.

Plan

Kravene til indsats i 1. vandplanperiode er specifikt opgjort for oplande til 18 søer og 517 km specifikt målsatte vandløb samt 7 grundvandsforekomster og 2 kystvandsområder.

Oplandene og vandområderne fremgår af WebGis.

- I området omkring Rødekro og ved Uge er der mange søer, som er opstået ved udgravning af sand og grus. Råstofsøerne har ofte klart vand direkte fra det øvre grundvandsmagasin og en god miljøtilstand, og bliver til vigtige levesteder for planter og dyr – som her en grøn frø.

1.3.1 Indsatsprogram

I tabel 1.3.1 fremgår den overordnede indsats for 1. vandplanperiode for Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså. En grafisk præsentation fremgår af WebGIS.

Målet for den samlede kvælstofreduktion i vandplanlægningen blev af den daværende regering i forbindelse med Grøn Vækst besluttet til ca. 19.000 tons. Heraf blev en indsats på ca. 9.000 tons fastlagt i udkast til vandplaner for perioden 2009-2015, mens ca. 10.000 tons blev udskudt til senere udmøntning efter udredning i et kvælstofudvalg. Med aftalen om Vækstplan for Fødevarer fra april 2014 blev det besluttet at halvere det lovpligtige randzoneareal og ændre efterafgrødekravet, svarende til en samlet mindre kvælstofreduktion på ca. 2.400 tons, så vandplanerne herefter fastlægger den konkrete indsats i forhold til ca. 6.600 tons kvælstof. Vurdering af virkemidler til at gennemføre kvælstofreduktionen har indgået som et element i Natur- og Landbrugskommissionens arbejde. Det er endvidere besluttet, at det samlede indsatsbehov genberegnes til vandområdeplaner for perioden 2015-2021.

Det bemærkes, at regeringen med finansloven for 2012 har truffet beslutning om at supplere kvælstofreduktionsindsatsen i første planperiode med yderligere 181 tons gennem udlæg af supplerende stor skala statslige vådområder. Da der endnu ikke er truffet beslutning om den præcise fordeling på oplandsniveau, er indsatsen ikke indarbejdet i nedenstående oversigt over indsatser i første planperiode. De supplerende statslige vådområder vil ikke påvirke den igangværende kommunale vådområdeindsats.

Indsatsen for forbedring af de fysiske forhold i vandløb er i vandplanerne fastlagt på et niveau, der er realistisk at iværksætte i første afkortede planperiode. Indsatsen er desuden fokuseret på de vandløb, der repræsenterer de største naturværdier. I forbindelse med de kommende planperioder vil der blive tilvejebragt et fagligt grundlag for at prioritere, hvor en yderligere indsats bør foretages. Regeringen vil på den baggrund i næste planperiode træffe beslutning om en yderligere vandløbsindsats.

I tabel 1.3.2 a-d fremgår indsatsprogrammet for henholdsvis vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster i Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså.

De årlige omkostninger ved implementering af miljømålsloven i hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså beløber sig for 1. planperiode til i alt ca. 3 millioner kroner pr. år. Omkostningerne bæres af det offentlige, forsyningsselskaber, borgerne eller de berørte erhverv. Indsatsprogrammet er det mest omkostningseffektive ud fra de givne forudsætninger og mulige brug af virkemidler.

I henhold til lov om randzoner (lov nr.726 af 25. juni 2014) udlægges der randzoner) på op til 10 meter fra bredden af åbne vandløb og søer med et overfladeareal på mere end 100 m²,

- 1) der er klassificeret som offentlige efter § 9 i lov om vandløb,
- 2) der er beskyttet efter § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- 3) der er omfattet af kravet om 2-meterbræmmer i § 69, stk. 1, i lov om vandløb, eller
- 4) for hvilke der er fastsat miljømål i
 - a) de statslige vandplaner vedtaget i medfør af miljømålsloven eller
 - b) bekendtgørelser om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning.

I randzonen må der ikke foretages gødsning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning. Loven er sat i kraft ved en lovbekendtgørelse nr 894 af 15/07/2014 fra fødevareministeren.

Krav til kommunernes gennemførelse af indsats overfor den spredte bebyggelse fremgår af bilag 2.

Den supplerende indsats overfor regnbetingede udløb er fastlagt under hensyntagen til kommunernes generelle ønske om fristforlængelse for spildevandsindsatsen for at sikre at indsatsen er praktisk realiserbar. Det er på baggrund heraf fastlagt at den supplerende indsats for de regnbetingede udløb som udgangspunkt gennemføres fra 2014 med en jævn investeringstakt over 5 år således at ca. 2/5 af det samlede indsatsbehov gennemføres i 1. planperiode. Dette er der taget højde for i tabel 1.3.1 samt i tabellerne 1.3.2 a-c.

For renseanlæg forudsættes det, at hovedparten af indsatserne overfor de små renseanlæg gennemføres i 1. planperiode.

Af retningslinie 15, jf. kapitel 1.4 fremgår kriterier for kommunalbestyrelsens prioritering af gennemførelse af spildevandsindsatsen.

Plan

- Vidåen i Tønder opstrøms Møllesøen

Vandplan – Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså

Plan

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland 4.1 Vidå – Kruså							
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾					Samlede årlige omkostninger ¹¹⁾ Budget-økonomi 1.000 kr./år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Iltforbrugende stoffer	Miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv. 2)							
• Randzoner - 10 m langs vandløb og søer*		(0) ¹⁰⁾	(0) ¹⁰⁾	+		+	(0) ¹⁰⁾
• Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker.							
• Forbud mod pløjning af fodergræsmarker.							
• Ingen jordbearbejdning i efteråret.							
• Ændring af normsystemet							
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾ *	27,6 ha		0,6	+			96
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾ *	0 ha	(0) ⁹⁾		+			0
•							
2. Vandindvinding – påvirkning af overfladevande							
• Flytning af kildepladser ⁴⁾	0 m ³						0
• Kompenserende udpumpning ⁴⁾	0 m ³						0
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder⁶⁾							
• Fjernelse af faunaspærringer ⁵⁾ *	5 stk.			+			141
• Vandløbsrestaurering ⁵⁾ *	0 km			+			0
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁵⁾ *	0,3 km			+			010
• Sørestaurering	1 lokalitet		+				372
4. Påvirkninger fra punktkilder⁶⁾							
• Renseanlæg – forbedret rensning	2 anlæg	0,1	0,02		+	+	31
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ⁷⁾	ca. 296 ejd.	1,32	0,31		+	+	2.087
• Regnbetingede udløb – bassiner med udløb fra fælles kloa ⁸⁾	2 udløb	0,05	0,04	+	+	+	585
• Industri – forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	0 anlæg						0
5. Akvakultur⁹⁾							
• Ferskvandsdambrug	0 stk.						
Indsatsprogram omkostninger i alt / år							3.322

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså. For de *mærkede indsatser er afsat midler til kompensation/erstatning.

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v.. I tabel 1.3.2c er angivet kvælstofeffekten i forhold til kystvande incl. retention/tilbageholdelse i søer m.v.

Note 2) Målet for den samlede kvælstofreduktion i vandplanlægningen blev af den daværende regering i forbindelse med Grøn Vækst besluttet til ca. 19.000 tons. Heraf blev en indsats på ca. 9.000 tons fastlagt i udkast til vandplaner for perioden 2009-2015, mens ca. 10.000 tons blev udskudt til senere udmøntning efter udredning i et kvælstofudvalg. Med aftalen om Vækstplan for Fødevarer fra april 2014 blev det besluttet at halvere det lovpligtige randzoneareal og ændre efterafgrødekravet, svarende til en samlet mindre kvælstofreduktion på ca. 2.400 tons, så vandplanerne herefter fastlægger den konkrete indsats i forhold til ca. 6.600 tons kvælstof. Vurdering af virkemidler til at gennemføre kvælstofreduktionen har indgået som et element i Natur- og Land-

Plan

- brugskommissionens arbejde. Det er endvidere besluttet, at det samlede indsatsbehov genberegnes til vandområdeplaner for perioden 2015-2021.
- Note 3) Projekterne udvælges af vandoplandsstyregrupperne ud fra deres omkostnings- og arealeffektivitet, dvs. prisen pr. kg kvælstof hhv. kg fosfor, samt kg N pr. hektar. Vådområder målrettes reduktion af kvælstofbelastningen i oplande til kystvande, der fremgår af tabel 2.5.2. Ådale målrettes reduktion af fosforbelastningen i oplande til søer med indsatsbehov, jf. tabel 2.5.2. Arealet er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt for kvælstofreduktionen på 113 kg N/ha. Der er imidlertid en betydelig variation i effekten, og for de konkrete projekter i de forskellige oplande lægges den aktuelle kvælstofreduktion til grund for det udlagte areal. Naturstyrelsen er opmærksom på, at der i oplandet kan være naturgivne forhold, der vanskeliggør gennemførelsen af visse fosfor-ådsindsatser som forudsat i vandplanen. Naturstyrelsen er i dialog med en række berørte kommuner om løsningsmuligheder.
- Note 4) I høringsperioden har en arbejdsgruppe set nærmere på spørgsmålet om vandindvinding i hovedstadsområdet, og en arbejdsgruppe har set nærmere på balancen mellem vandforekomster og vandindvinding til markvanding. Det er på baggrund heraf besluttet, at indsats over for kvantitativ påvirkning af overfladevand som følge af vandindvinding udskydes begrundet i manglende viden, bortset fra den i tabel 1.3.1 angivne indsats, der gennemføres i 1. planperiode.
- Note 5) På finansloven er der afsat en årlig pulje til vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte strækninger og fjernelse af spærringer. Dette beløb skal dække omkostninger til anlæg/projektering og erstatninger til lodsejerne. Herudover søges der midler fra Fiskerifonden. Indsatsen vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte strækninger og fjernelse af spærringer, vil blive tilpasset og holdes indenfor den afsatte økonomiske ramme. Erstatningsudmålingen vil blive gennemført efter gældende lov og praksis, som anvendes i dag i forbindelse med vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte strækninger og fjernelse af spærringer. Hvis kommunen ikke kan opnå tilskud om tilskud fra staten til gennemførelse af indsatsen, fordi den vurderes ikke at have den forventede forbedrende effekt for vandløbet, eller fordi de økonomiske omkostninger forbundet med indsatsen vurderes ikke at stå i rimeligt forhold til dens effekt, er kommunen ikke forpligtet til at gennemføre indsatsen. Hvis kommunen i øvrigt i forbindelse med forberedelse af vandløbsindsatsen forud for ansøgning om tilskud vurderer, at en indsats ikke vil have den forventede forbedrende effekt for vandløbet eller ikke vil være omkostningseffektiv at gennemføre, kan Naturstyrelsen efter en konkret vurdering beslutte, at kommunen ikke er forpligtet til at gennemføre indsatsen.
- Note 6) På baggrund af den knap 2-årige forsinkelse af vandplanplanarbejdet, der har været konsekvensen af, at Natur- og Miljøklagenævnet i december 2012 kendte de statslige vandplaner for ugyldige og med udgangspunkt i, at en række kommuner under den offentlige høring i 2013 har oplyst, at de vil have vanskeligt ved at nå at gennemføre spildevandsindsatserne inden udgangen af 2015, fastlægges fristen for gennemførelse af spildevandsindsatsen således, at kommunerne skal have gennemført indsatserne senest 2 år efter vedtagelsen af vandplanerne for første planperiode. Kommunerne vil hermed have to år fra vedtagelsen af vandplanerne til at meddele påbud til ejendomme i spredt bebyggelse og gennemføre indsatserne overfor regnbetingede udløb og renseanlæg. Forlængelsen af fristen for gennemførelse af spildevandsindsatsen vil kunne have konsekvenser for målopfyldelsen i vandløb i første planperiode. Kommunerne fastsætter tidsfristerne for den konkrete fysiske etablering af den forbedrede rensning af spildevandet fra ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse i overensstemmelse med gældende regler herom.
- Note 7) Datagrundlaget er fra 2010. I de tilfælde hvor punktkildeindsatsen måtte være igangsat eller gennemført efter 2010 vil indsatsen fortsat fremgå
- Note 7) Indsatsen omfatter alene den supplerende indsats overfor ejendomme i spredt bebyggelse. En række kommuner skal herudover gennemføre de indsats, der stadig udestår af den såkaldte baselineindsats. Baselineindsatsen følger af loven om spildevandsrensning i det åbne land fra 1997 (Lov nr. 325 af 14. maj 1997). De samlede

Plan

- indsatser overfor ejendomme i spredt bebyggelse fremgår af vandplanens bilag 2. I enkelte kommuner strækker den angivne gennemførelse af indsats ud over 1. planperiode, jf. bilag 2.
- Note 8) Skøn over antal af udløb, hvor der er krav til indsats. Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og består af etablering af first-flush bassiner på overløbsbygværker. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav, at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag. Bassiner vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydraulisk belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.
- Note 9) Det er ikke muligt generelt at prissætte vandplanens indsatser over for akvakultur (dvs. miljøgodkendelse), idet det afhænger af den konkrete situation. I det omfang målopfyldelse forudsætter en revurdering af en eksisterende miljøgodkendelse, som rækker udover 2015, vil målopfyldelse ske i 2. planperiode. I det omfang vandplanen forudsætter fjernelse af en fysisk spærring i forbindelse med dambrug, vil den indgå på lige fod med andre spærringer, der er omtalt under note 6
- Note 10) Indsatsen i Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså er også medtaget for Vidå-oplandet i indsatsen i Hovedvandopland 1.10 Vadehavet og for Kruså-oplandet i Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland og er derfor vist her i parentes. Tilsvarende for effekten af vådområder, men her er det konkrete antal på nogle få ha, der specifikt kan udlægges i Kruså oplandet til Flensborg inderfjord ikke særskilt opgjort.
- Note 11) De samlede omkostninger i tabel 1.3.1. er opgjort som årlige omkostninger med henblik på at underbygge sammenligning på tværs af de enkelte indsatser. For de virkemidler, der indebærer investeringer, er der hermed tale om en annuieret årlig omkostning, og ikke den faktiske udgift forbundet med anskaffelsen. Virkemiddelpriserne er i overensstemmelse med "Virkemiddelkatalog – til brug for indsatsprogrammer" hovedsageligt angivet i 2011-priser.

Af tabel 1.3.2a-d fremgår indsatsprogrammet for vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster i Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså. Her fremgår indsatsen for de specifikke vandområder, herunder både den fremskrevne baseline indsats samt den supplerende indsats. Den supplerende indsats for 1. planperiode er beskrevet ved et samlet indsatskrav for 1. planperiode. I tilfælde hvor målopfyldelse ikke opnås i 1. planperiode, er der i tabel 1.3.3 – 1.3.5 beskrevet hvilken undtagelse, jf. miljømålslovens § 16 og 19, der begrundes udskydelse af eventuel indsats til efterfølgende planperiode.

Vandplan – Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså

Plan

Indsats for reduktion af påvirkning af vandløb			
Type af påvirkning	Baseline 2015, forudsat indsats	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)	
		Indsatsbehov i forhold til fuld målopfyldelse	Krav til indsats i 1. planperiode 2009-2015 (note 5)
Fysisk påvirkning fra:			
▪ Regulering, rørlægning og dræning		• Genåbning af rørlagte strækninger midt i vandløbssystemerne – 0 km vandløb	• Genåbning af rørlagte strækninger midt i vandløbssystemerne – 0 km vandløb
▪ Regulering og dræning		• Restaurering af åbne vandløb - 62 km vandløb	• Restaurering af åbne vandløb - 0 km vandløb
• Opstemning af vandløb	• Fjernelse af faunaspærring - 0 lokaliteter	• Fjernelse af faunaspærringer - 34 lokaliteter	• Fjernelse af faunaspærringer - 5 lokaliteter
• Vandindvinding		• Anvendelse af virkemidler til forbedring af minimumsvandføring: 11 km (note 2)	• Anvendelse af virkemidler til forbedring af minimumsvandføring: 0 km vandløb Se tabel 1.3.2d
• Ukendt påvirkning		• Mangler viden til fastlæggelse af behov - 3,9 km vandløb	• Undersøgelser til fastlæggelse af indsatsbehov - 3,9 km
Øvrige forurenende stoffer fra:			
• Renseanlæg	• 3 anlæg	• 1 anlæg	• 1 anlæg
• Spredt bebyggelse (note 1 + 5)	• Forbedret spildevandsrensning: - ca. 111 ejendomme	• Forbedret spildevandsrensning - ca. 296 ejendomme	• Forbedret spildevandsrensning - ca. 296 ejendomme
• Regnbetingede udløb (note 3 + 5)	0 udløb	• Forsinkelsesbassin jf. virkemiddelkat. 4.7 - 5 udløb (note 4)	• Forsinkelsesbassin jf. virkemiddelkat. 4.7 - 2 udløb (note 4)
• Ferskvandsdambrug	0	Forureningsbegrænsende tiltag - 0 dambrug	Forureningsbegrænsende tiltag - 0 dambrug
• Okker påvirkning		Fysiske forbedringer med henblik på okkerbekæmpelse - 68 km	• Fysiske forbedringer med henblik på okkerbekæmpelse - 45 km

Tabel 1.3.2a. Krav til indsats for reduktion af påvirkning af vandløb. I enkelte kommuner jf bilag 2. vil baselineindsatsen overfor for den spredte bebyggelse strække sig ud over 1. planperiode. Tilsvarende kan den supplerende indsats overfor regnbetingede udløb og renseanlæg strække sig over flere planperioder, og det anførte indsatskrav i første planperiode udgør en delmængde af den samlede indsats, jf. teksten før tabel 1.3.1.

Note 1) I enkelte kommuner strækker den angivne gennemførelse af indsats over for spredt bebyggelse sig ud over 1. planperiode, jf. bilag 2.

Note 2) Hvor indvindingspåvirkningen af medianminimum-vandføringen ifølge de udførte beregninger er større end de opstillede kravværdier, er der i tabellen angivet behovet for indsats for vandindvinding af hensyn til vandløbene.

Plan

- Note 3) Indsatsen skal reducere udledningen af iltforbrugende stoffer til vandløb og består af etablering af first-flush bassiner på overløbs-bygværker. Skønnet er forbundet med store usikkerheder og kan i nogle tilfælde være overestimeret. Imidlertid er det et krav, at vandplanen indeholder et overslag over omkostningerne ved de forskellige tiltag. Bassiner vil desuden medvirke til mindre udledninger af bakterier mm og derved forbedre badevandskvaliteten omkring udløb. Desuden vil bassiner medvirke til mindre hydraulisk belastning ved udløbene, særligt hvor der er udledning til vandløb.
- Note 4) Skøn over antallet af udløb hvor der er behov for indsats. De opgjorte indsatser for de regnbetingede udløb er forbundet med stor usikkerhed. Der må i forbindelse med den kommunale handleplan og revision af kommunernes spildevandsplaner tages stilling til, hvordan regulering af regnbetingede udledninger konkret udmøntes inden for rammen af de statslige indsatsprogrammer.
- Note 5) I de tilfælde hvor punktkildeindsatsen måtte være igangsat eller gennemført efter 2010 vil indsatsen fortsat fremgå.

Indsats for reduktion af påvirkning af søer				
Vandområde og type af påvirkning som skal reduceres	Baseline 2015 Forudsat indsats	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)		
		Indsatsbehov ift. fuld målopfyldelse	Krav til indsats i første planperiode	Mål-opfyldelse 2015
Grusgravssø ved Rødekro 1				Ja
Hjulso		Ingen indsats	Ingen indsats	Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	0 kg P/år	Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
○ Landbrug			Ingen indsats	
Hostrup Sø				Ja
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Restaurering	
○ Regnbetingede udløb		Ingen indsats	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	6 kg P/år	Ingen indsats	Ingen indsats	
○ Landbrug	250 kg P/år	Ingen indsats	Ingen indsats	
Klæggrov i Margrethe Kog				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Kruså Møllesø				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ (Renseanlæg – Tyskland)		Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
○ Regnbetingede udløb			Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	14 kg P/år		Ingen indsats	
○ Landbrug			Ingen indsats	
Lille Søgård Sø				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Regnbetingede udløb		580 kg P/år	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	159 kg P/år		Ingen indsats	
○ Landbrug			480 kg P/år	
Lunderup Sø (Råstofsø NV for Rødekro G21)				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Nørresø				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Ralsøen (Råstofsø NV for Rødekro G30)				Ja

Plan

Indsats for reduktion af påvirkning af søer				
Vandområde og type af påvirkning som skal reduceres	Baseline 2015 Forudsat indsats	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)		
		Indsatsbehov ift. fuld målopfyldelse	Krav til indsats i første planperiode	Mål- opfyldelse 2015
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Rudbøl Sø				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Renseanlæg	21 kg P/år	Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
○ Regnbetingede udløb	271 kg P/år		Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	420 kg P/år		Ingen indsats	
○ Landbrug	518 kg P/år		Ingen indsats	
Råstofsø NØ for Rødekro (G36)				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Regnbetingede udløb		100 kg P/år	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	2 kg P/år		Ingen indsats	
○ Landbrug			81 kg P/år	
Saltvandssøen				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Seifrieds Sø (Sø 232 ved Rødekro)				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	0 kg P/år	Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
○ Landbrug			Ingen indsats	
Store Søgård Sø				Delvis ¹⁾
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Regnbetingede udløb		394 kg P/år ²⁾	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	173 kg P/år		Ingen indsats	
○ Landbrug	95 kg P/år		394 kg P/år ²⁾	
○ Miljøfarlige forurenende stoffer			Indsats jfr. Kap. 2.4.2	
Sø 265 ved Klipleve				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Spredt bebyggelse	0 kg P/år	Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
○ Landbrug			Ingen indsats	
Sø i Kongens Mose				Nej
• Næringsstofbelastning fra:				
○ Intern fosforbelastning		Evt. restaurering	Ingen indsats	
○ Landbrug		Ukendt ⁴⁾	Ingen indsats	
Søgård Mose				Ja
		Ingen indsats	Ingen indsats	
Uge Sø 3				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	
44 søer i Natura 2000 områder				? ³⁾
		Ingen indsats	Ingen indsats	

Tabel 1.3.2b. Krav til indsats for reduktion af påvirkning af søer. I enkelte kommuner kan den angivne gennemførelse af indsats over for spredt bebyggelse strække sig ud over 1. planperiode, jf. bilag 2. Tilsvarende kan den supplerende indsats overfor regnbetingede udløb og renseanlæg strække sig over flere planperioder, og det anførte indsatskrav i første planperiode udgør en delmængde af den samlede indsats, jf. teksten før tabel 1.3.1. Derfor vil der kunne forekomme søer, hvor dette får betydning for målopfyldelsen i planperioden.

Plan

- Note 1) Der gennemføres/er gennemført indsats overfor den eksterne belastning, men på grund af intern belastning i søen er det uvist hvor stor en grad af målopfyldelse der opnås inden udgangen af 2015.
 Note 2) I indsatskravet indgår effekten af indsatsen i opstrøms liggende søer.
 Note 3) Målupfyldelse kan ikke vurderes, da nuværende tilstand er ukendt.
 Note 4) Belastningberegning er usikker. Der er derfor ikke opgjort et indsatsbehov

Indsats for reduktion af påvirkning af kystvande

Indsatsen til kystvande for Vidå oplandet til Lister Dyb, Vadehavet og Vesterhavet er samlet medtaget for hele det danske opland til disse kystvande i vandplanen for Hovedvandopland 1.10 Vadehavet. På tilsvarende måde er indsatsen for kystvande i Kruså oplandet samlet medtaget for hele det danske opland til Flensborg Fjord og Lillebælt og indgår i vandplanen Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland.

I Vidå - Kruså Vandplanen er der i tabel 1.3.2.c. vist den indsats til kystvandene, der indgår i de danske oplande i Hovedvandopland 4.1 Vidå-Kruså, se også forklaringen i kap.1.1.

Indsats for reduktion af påvirkning af kystvande		
Vandområde og type af påvirkning som skal reduceres	Baseline 2015	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)
	Forudsat indsats N: tons N/år P: kg P/år	Krav til indsats i første planperiode (note 1)
Lister Dyb		
<ul style="list-style-type: none"> • Næringsstofbelastning • Miljøfarlige forurenede stoffer 	N: 19,7 (hertil kommer indsatsen fra Hovedvandopland 1.10 til Lister Dyb på 138 tons/år) (note 2)	N: 76 tons/år (hertil kommer indsatsen fra Hovedvandopland 1.10 til Lister Dyb på 538 tons/år) (note 2) Indsats j.fr. kapitel 2.4.3
Flensborg inderfjord		
<ul style="list-style-type: none"> • Næringsstofbelastning • Miljøfarlige forurenede stoffer 	N: 0,2 (hertil kommer indsatsen fra Hovedvandopland 1.11 til Flensborg Inderfjord på 0,9 tons/år) (note 2)	N: 0,7 tons/år (hertil kommer indsatsen fra Hovedvandopland 1.11 til Flensborg Inderfjord på 4,5 tons/år) (note 2) Indsats j.fr. kapitel 2.4.3
Lister Dyb og Vadehavet samt Flensborg fjord og Lillebælt		

Indsats for reduktion af påvirkning af kystvande		
Vandområde og type af påvirkning som skal reduceres	Baseline 2015	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)
	Forudsat indsats N: tons N/år P: kg P/år	Krav til indsats i første planperiode (note 1)
• Andre påvirkninger		<p>Der fastsættes årligt en minimumsdybdegrænse for skaldyrsfiskeri med bundslæbende redskaber, der sikrer, at der kan ske en øget udbredelse af ålegræssets dybdegrænse. Minimumsdybdegrænsen øges i takt med ålegræssets udbredelse med henblik på at sikre, at fiskeriet ikke hindrer opfyldelsen af den målsatte dybdegrænse.</p> <p>Mulighederne for at sikre opfyldelsen af god økologisk tilstand vil i et samarbejde mellem Miljøministeriet og Fødevarerministeriet blive undersøgt gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortsat fiskeri med mere miljøskånsomme fiskerimetoder • fiskeri af skaldyr i begrænsede, præcist definerede vandområder ud fra en konkret vurdering • opbygning af en muslingeproduktion ved opdræt på liner i vandområder med gode strømforhold. <p>På baggrund af undersøgelserne tages stilling til mulighederne for et fortsat skaldyrsfiskeri</p>

Tabel 1.3.2c. Krav til indsats for reduktion af påvirkning af kystvande.

Note 1: Indsatsen er svarende til ca. 5.300 tons kvælstof på landsplan fordelt til de enkelte vandområder med udgangspunkt i det opgjorte kvælstofindsatsbehov og tilhørende usikkerhedsvurderinger. Dertil kommer en række synergieffekter af indsatserne, der skønnes at være på ca. 1300 tons, hvilket medfører, at den samlede kvælstofeffekt i vandplaner for første planperiode er ca. 6.600 tons

Note 2: Indsatsen i Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså er medtaget for Vidå-oplandet i indsatsen i Hovedvandopland 1.10 Vadehavet til Lister Dyb og Vadehavet og for Kruså-oplandet i Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland til Flensborg Inderfjord og Lillebælt.

Indsats for reduktion af påvirkning af grundvandsforekomster					
Type af påvirkning som skal reduceres	Grundvandsforekomst Id. Nr.	Baseline 2015 Forudsat indsats	Supplerende indsats (reduktion af påvirkning)		
			Indsatsbehov ift. fuld målopfyldelse	Krav til indsats i første planperiode	Mål-opfyldelse 2015
Kvantitativ påvirkning af grundvandsforekomsters vandbalance som følge af vindindvinding	Ingen	Der er ikke igangsat tiltag som ændrer baseline fra nuværende tilstand	Intet	Ingen	Ja
Grundvandsforekomsters kvantitative påvirkning af vandløb, søer, kystvande og terrestriske naturtyper som følge af vandindvinding	Alle terrænnære og regionale grundvandsforekomster i hovedvandoplandet	Der er ikke igangsat tiltag, som ændrer baseline fra nuværende tilstand	Der er ikke opgjort indsatsbehov over for grundvandsforekomsters kvantitative påvirkning af vandløb. Der mangler viden om grundvandsforekomsters kvantitative påvirkning af søer, kystvande og terrestriske naturtyper.	Tilvejebringe viden om grundvandets kvantitative påvirkning af vandløb, søer, kystvande og terrestriske naturtyper	Nej/Ukendt
Kvantitativ påvirkning fra saltvandsindtrængning	Ingen	Der er ikke igangsat tiltag som ændrer baseline fra nuværende tilstand	Intet	Ingen	Ja
Generel kemisk påvirkning af grundvandsforekomster	DK4.1.1.1 DK4.1.1.2	Der er ikke generelt igangsat tiltag som ændrer baseline fra nuværende tilstand, men en række steder findes vedtagne amtslige og kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, hvor der er igangsat lokale tiltag	Ingen indsats	Ingen indsats. Varetages af generel lovgivning samt i lokale områder af kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse	Nej ²
Kemisk påvirkning af beskyttede drikkevandsforekomster	Alle drikkevandsforekomster i hovedvandoplandet	Vedtagne amtslige og kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, hvor der er igangsat lokale tiltag	Der kan være lokale behov ved indvinding i sårbare områder	Ingen indsats. Varetages af generel lovgivning samt i lokale områder af kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse ¹	Nej ²
Grundvandsforekomsters kemiske påvirkning af vandløb, søer, kystvand og terrestriske naturtyper	Alle grundvandsforekomster i hovedvandoplandet	Der er ikke igangsat tiltag, som ændrer baseline fra nuværende tilstand	Ukendt	Tilvejebringe viden om grundvandets kemiske påvirkning af vandløb, søer, kystvande og terrestriske naturtyper	Ukendt

Tabel 1.3.2d. Krav til indsats for reduktion af påvirkning af grundvandsforekomster.

Note 1) Se afsnit 2.4.4. om beskyttede drikkevandsforekomster.

Note 2) Der er en forsinket effekt af foranstaltninger i vedtagne indsatsplaner pga. langsom grundvandsdannelse, jf. 1.3.2 og de sidste kommunale indsatsplaner færdiggøres først i 2017.

Resumé af indsats overfor den grænseoverskridende forurening

I vandplanen for det danske opland i det internationale vanddistrikt medtages et resumé af de foranstaltninger, der er truffet overfor den grænseoverskridende forurening (jf. note 1).

På den danske side af grænsen er alle vandoplandene behandlet i den danske vandplan 4.1 Vidå-Kruså. Vandplanen omfatter den danske del af det internationale vanddistrikt og er udarbejdet i overensstemmelse med den fælles dansk-tyske samarbejdsaftale. Herunder er der foretaget en koordineret udpegning og vurdering af de vandløb, der udgør grænselinjen i en del af deres forløb (grænsevandløbene) og af de vandløb, der krydser på tværs af grænsen (se også kap. 1.1).

På den tyske side af grænsen er de tyske vandoplande medtaget i vandplanerne for de 2 nordligste vanddistrikter i delstaten Slesvig-Holsten. På tilsvarende måde på den danske side af grænsen er de grænseoverskridende vandoplande behandlet i den danske vandplan for Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså. Der er således ikke tale om, at der foreligger én fælles vandplan for det internationale vanddistrikt, men oplandene er behandlet i og indgår i hhv. de tyske og danske vandplaner.

Den samlede indsats i det danske hovedvandopland fremgår af tabel 1.3.1 og tabel 1.3.2a-d. I forhold til indsats overfor den grænseoverskridende påvirkning er det især reduktioner af de diffuse næringsstofpåvirkninger og pesticider, samt tiltagene der omfatter forbedret spildevandsrensning, der vil bidrage til at nedbringe tilførslerne fra det danske opland til grænsevandløbene. Foranstaltningerne overfor den diffuse påvirkning fra næringsstoffer og pesticider fra jordbrug omfatter især øgede randzoner, øget anvendelse af efterafgrøder, ændret jordbehandling og ændringer af normsystemet samt etablering af vådområder. Foranstaltningerne overfor påvirkninger fra punktkilder omfatter forbedret spildevandsrensning og især i den spredte bebyggelse. Hertil kommer effekter af forbedrede fysiske forhold i vandløb.

Foranstaltningerne i Vidå oplandet vil nedbringe den grænseoverskridende forurening til grænsevandløbene Skelbæk, Gammelå og Sønderå samt til Rudbøl Sø. I Kruså oplandet vil foranstaltningerne nedbringe påvirkningen til grænsevandløbet Kruså, til Nyhus sø og til mølledammen ved Kobbermølle. Hertil kommer, at Aabenraa kommune forventer at afskære renseanlægget i Bov med 19.000 p.e., der udleder rensed spildevand i Krusåen og hermed bidrager til påvirkningen af miljøkvaliteten på den nedstrømsliggende tyske vandløbsstrækning. Dette vil medføre en væsentlig reduktion af spildevandspåvirkningen i Krusåen og i grænsevandområdet ved udmundingen i Flensborg Inderfjord.

Note 1: Jf. Bekg. nr. 863 af 28.juni 2010, Bekendtgørelse om ændring af bilag 2 til miljømålsloven om indholdet af vandplanen og om indholdet af indsatsprogrammer m.v. § 4. stk. 16) for vanddistrikter beliggende i internationale vanddistrikter et resumé af de foranstaltninger, der er truffet over for den grænseoverskridende forurening i den pågældende vandområdeplan.

- Krusåen, enge der græsses ned mod Nyhus Sø, der ligger i Tyskland i Kruså tunneldal

1.3.2 Anvendte undtagelser

Indsatsprogrammet jf. tabel 1.3.1 forventes i første planperiode (inden udgangen af 2015) at medføre fuld målopfyldelse i vandmiljøet i Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså med følgende undtagelser, jf. miljømålslovens §16 og §19:

Undtagelser i relation til vandløb

Anvendte undtagelsesbestemmelser for vandløb ses af tabel 1.3.3.

Fuldstændig indfrielse af miljømålet i alle målsatte vandløb i vandplanerne inden 22. december 2015 er vurderet at ville være forbundet med meget betydelige omkostninger. Det vurderes, at nyttevirkningen ved i alle tilfælde at opnå miljømålet indenfor fristen i første planperiode ikke står mål med de dermed forbundne omkostninger.

Plan

Der er derfor foretaget en prioritering af hvilke vandløb, indsatsen skal fokuseres på i første planperiode og hvilke vandløb, hvor gennemførelsen af indsatsen vil ligge ud over den afsatte ramme, og som derfor først vil blive prioriteret i en kommende planperiode.

Prioriteringen er generelt foretaget ud fra en overordnet vurdering af naturværdierne i vandløbene. Der er desuden anvendt fristudskydelse, hvor der er størst usikkerhed om en indsats nødvendighed, effekt eller eventuelle konsekvenser.

For visse kommuner beskrevet i bilag 2 indebærer prioriteringen desuden, at dele af indsatsen for forbedret spildevandsrensning i spredt bebyggelse vil række ud over planperioden, ligesom der for den øvrige spildevandsindsats også er tale om, at indsatsen rækker ud over planperioden. Derfor vil der kunne forekomme vandløbsstrækninger, hvor dette får betydning for målopfyldelsen i planperioden.

Vandløb (km)	Problemstilling	Undtagelse	Begrundelse for anvendelse af undtagelse
3 km	Vandløb hvor der mangler viden om indsatsbehov.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.
20 km	I vandløb, hvor hovedårsagen til manglende målopfyldelse skyldes udledning af spildevand fra spredt bebyggelse, afventes effekten af en forbedret spildevandsrensning før det vurderes, hvorvidt der også er brug for at <i>forbedre de fysiske forhold</i> for at kunne opfylde miljømålene.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.
31 km	I vandløb, hvor hovedårsagen til manglende målopfyldelse skyldes udledning af spildevand fra spredt bebyggelse, afventes effekten af en forbedret spildevandsrensning før det vurderes, hvorvidt der også er brug for at <i>foretage en vandløbsrestaurering</i> for at kunne opfylde miljømålene	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.

Plan

31 km	For visse kunstige og stærkt modificerede vandløb, der har en tilstand, der nødvendiggør en indsats overfor de fysiske forhold, forlænges fristen for at opfylde miljømålet begrundet i manglende viden om den nødvendige indsats for at opnå målopfyldelse. Eventuel indsats for at sikre kontinuiteten i denne type vandløb forudsættes som udgangspunkt dog fortsat gennemført i 1. planperiode.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel
69 km	Tidsfristforlængelse pga. uforholdsmæssige store omkostninger.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Uforholdsmæssigt store omkostninger Der vil være uforholdsmæssige store omkostninger forbundet med en færdiggørelse inden for tidsplanen.
29 spærringer	Indsats til forbedring af kontinuiteten udskudt	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Uforholdsmæssigt store omkostninger Der vil være uforholdsmæssige store omkostninger forbundet med en færdiggørelse inden for tidsplanen.

Tabel 1.3.3 Undtagelser for vandløb i henhold til miljømålslovens §16 og §19.

Mht. sikring af kontinuiteten i vandløbene er der foretaget en prioritering af indsatsen. Undtagelsesbestemmelserne anvendes i denne planperiode ved 29 spærringer, da der vil være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med en indsats i indeværende planperiode. Indsatsen mht. sikring af kontinuiteten er prioriteret således, at de fleste spærringer beliggende i vandløb med størst naturpotentiale fjernes i 1. planperiode, mens fjernelse af de øvrige spærringer udskydes til næste planperiode.

Undtagelser i relation til søer

I Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså er der konkret anvendt undtagelsesbestemmelser for søer, hvor hvor der forekommer en intern belastning, med dårlig vandkvalitet i opstrøms beliggende sø, hvor der mangler viden om indsatsbehov, hvor effektivitet af allerede foretagne indgreb mangler samt hvor der mangler virkemidler over for ekstern fosforbelastning. I alle tilfælde er der tale om en udsættelse af tidsfristen for målopfyldelse. Undtagelserne for søer ses af tabel 1.3.4.

Fuldstændig indfrielse af miljømålet i alle målsatte søer i vandplanerne inden 22. december 2015 er vurderet at ville være forbundet med meget betydelige omkostninger. Det vurderes, at nyttevirkningen ved i alle tilfælde at opnå miljømålet indenfor fristen i første planperiode ikke står mål med de dermed forbundne omkostninger. Der er derfor foretaget en prioritering af hvilke søer, indsatsen skal fokuseres på i første planperiode og hvilke søer, hvor gennemførelsen af indsatsen vil ligge ud over den afsatte ramme, og som derfor først vil blive prioriteret i en kommende planperiode.

Det drejer sig særligt om søer, hvor der er potentiale for etablering af fosforvådområder i oplandet, men på grund af tekniske mindstemål for sådanne, er det ikke med den nuværende viden muligt at etablere et effektivt vådområde. Reduktionsbehovet i disse søer er så lille (< 50 kg P), at det ikke vil være teknisk/økonomisk hensigtsmæssigt, at anlægge en fosfor-ådal. Tidsfristen for målopfyldelse udskydes derfor i disse tilfælde med henblik på at finde en omkostningseffektiv løsning.

For visse kommuner beskrevet i bilag 2 vil dele af indsatsen for forbedret spildevandsrensning i spredt bebyggelse række ud over planperioden, ligesom der for den øvrige spildevandsindsats også er tale om at indsatsen rækker ud over planperioden. Derfor vil der kunne forekomme søer, hvor dette får betydning for målopfyldelsen i planperioden.

Vandplan – Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså

Plan

Sø	Problemstilling	Undtagelser	Begrundelse for anvendelse af undtagelse
Hjulsø, Lille Søgård Sø, Råstofsø nordøst for Rødekro (G36), Seifrieds Sø (Sø 232), Store Søgård Sø	Intern belastning. Der forekommer intern belastning med fosfor som skyldes, at tidligere tilførte næringsstoffer frigives fra søens bund. I visse tilfælde kan intern belastning afhjælpes ved en sørestauring, men søen opfylder ikke de kriterier, der i denne vandplanperiode er opstillet for at gennemføre en sådan på en teknisk og økonomisk forsvarlig måde.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Naturlige årsager De naturlige forhold muliggør ikke en rettidig forbedring af vandforekomstens tilstand.
Store Søgård Sø	Dårlig vandkvalitet som følge af intern belastning i opstrøms beliggende søer. Afventer forbedring af vandkvaliteten i opstrøms beliggende søer.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Naturlige årsager De naturlige forhold muliggør ikke en rettidig forbedring af vandforekomstens tilstand.
Hjulsø, Seifrieds Sø (Sø 232), Sø 265 ved Klipleve, Sø i Kongens Mose	Søer, hvor der mangler viden om indsatsbehov. Søen opfylder ikke miljømålet i baseline, men datagrundlaget er utilstrækkeligt til at vurdere det nødvendige indsatsbehov for at nå målopfyldelse.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager. Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.
Kruså Møllesø, Rudbøl Sø	Effektvurdering af allerede foretagne indgreb mangler. Der har været udført forskellige tiltag for at forbedre søens tilstand, men søen er endnu ikke i balance efter indgrebene.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager. Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.
Lille Søgård Sø, Råstofsø nordøst for Rødekro (G36),	Manglende virkemidler over for ekstern belastning. De foreliggende omkostnings-effektive virkemidler til at nedbringe den eksterne belastning er ikke tilstrækkelige til at opnå målopfyldelse i søerne. Datagrundlaget er utilstrækkeligt og yderligere tekniske virkemidler skal identificeres med henblik på at finde løsninger til at reducere fosfortilførslen yderligere.	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager. Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.

Tabel 1.3.4 Undtagelser for søer i henhold til miljømålslovens §16 og §19.

Undtagelser i relation til kystvande

Vandplanerne for første planperiode fastlægger den konkrete indsats i forhold til ca. 6.600 tons kvælstof. Det er besluttet, at det samlede indsatsbehov genberegnes til vandområdeplaner for perioden 2015-2021. Det udskudte indsatsbehov over for kvælstof er således endnu ikke fastlagt.

I hovedvandopland Vidå-Kruså gennemføres i første planperiode en N-indsats på 76 tons N. hertil kommer en indsats fra Hovedvandopland 1.10 på 543 tons, jf. tabel 1.3.2c.

Undtagelser i relation til grundvand

Anvendte undtagelsesbestemmelser for grundvandsforekomster ses af tabel 1.3.5.

Kvantitativ tilstand:

For grundvandets kvantitative påvirkning af søer, kystvande og terrestriske naturtyper anvendes også undtagelsesbestemmelser, på grund af utilstrækkelig kendskab til den hydrauliske kontakt mellem grundvand og overfladevand samt manglende beregningsmetoder til præcist at kunne redegøre for påvirkningerne. I alle tilfælde er der tale om en udskyldelse af tidsfristen for målopfyldelse.

Kemisk tilstand:

Der iværksættes ingen indsats i denne planperiode i relation til grundvandets eventuelle kemiske påvirkning af vandløb, søer, kystvande eller terrestriske naturtyper. Der foreligger ikke et tilstrækkeligt vidensgrundlag til at kunne vurdere eller beskrive kontakten mellem grundvand og overfladevand, - ligesom der ikke findes beregningsmetoder, der med tilstrækkelig sikkerhed kan redegøre for en eventuel påvirkning. Med henvisning til miljømålslovens § 19 udsættes således tidsfristen for målopfyldelsen.

I Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså er det øvre grundvand ofte mellem 5-50 år gammelt, mens det dybtliggende grundvand typisk er betydeligt ældre. På grund af det lange tidsrum fra grundvandet dannes, til det når ned i grundvandsforekomsterne, vil der være en tidsforsinkelse fra en gennemført indsats, til virkningen kan observeres i grundvandet. Resultater af eventuelle tiltag til forbedring af den kemiske tilstand i grundvandet er derfor først målbare efter en årrække.

Vandplan – Hovedvandopland 4.1 Vidå - Kruså

Plan

Forekomst Id. Nr.	Problemstilling	Undtagelse	Begrundelse for anvendelse af undtagelse
Alle terrænnære og regionale grundvandsforekomster i hovedvandoplandet	Terrænnære og regionale grundvandsforekomsters kvantitative påvirkning af vandløb, søer, kystvande og terrestriske naturtyper som følge af vandindvinding	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til evt. problemer, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel
DK4.1.1.1 DK4.1.1.2	Generel kemisk påvirkning af grundvandsforekomster	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Naturlige årsager • De naturlige forhold muliggør ikke en rettidig forbedring af vandforekomsternes tilstand
Alle beskyttede forekomster	Kemisk påvirkning af beskyttede drikkevandsforekomster	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Naturlige årsager • De naturlige forhold muliggør ikke en rettidig forbedring af vandforekomsternes tilstand
Alle terrænnære og regionale grundvandsforekomster	Terrænnære og regionale grundvandsforekomsters kemiske påvirkning af vandløb, søer, kystvand og terrestriske naturtyper	Udskydelse af tidsfrist for målopfyldelse	Tekniske årsager • Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til evt. problemer, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel

Tabel 1.3.5. Undtagelser i relation til grundvand i henhold til miljømålslovens § 19.